

ÁLTALÁNOS ÉS KÖZÉPISKOLÁS TANULÓK MEGÚJULÓ ENERGIAIRA VONATKOZÓ FOGALMI STRUKTÚRÁJÁNAK ÉS BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐKKEL VALÓ ÖSSZEFÜGGÉSÉNEK VIZSGÁLATA

REVÁKNÉ MARKÓCZI IBOLYA – JÁSZ ERZSÉBET – KOVÁCS ENIKŐ –
TEPERICS KÁROLY – ÜTŐNÉ VISI JUDIT

Debreceni Egyetem

revaknemi@gmail.com

Medgyessy Ferenc Gimnázium és Művészeti Szakgimnázium, Debrecen

jaszerzsebet@gmail.com

Eszterházy Károly Egyetem Természettudományi Kar Földrajz és Környezettudományi Intézet

kovacs.eniko@uni-eszterhazy.hu

Debreceni Egyetem Természettudományi és Technológiai kar Társadalomföldrajzi és Területfejlesztési Tanszék

teperics.karoly@science.unideb.hu

Oktatási Hivatal, Budapest

judit.uto.visi@gmail.com

Kulcsszavak: megújuló energiaforrás, fogalmak, szóasszociáció, befolyásoló tényezők

A megújuló energiaforrásokra vonatkozó attitűd kialakítása és fejlesztése az egész társadalom feladata, amely a különböző életkorú tanulók esetében az iskolában folyó oktatásban és nevelésben valamint az iskolán kívüli hatásokban realizálódik. Előadásunkban egy magyarországi, megújuló energiaforrások társadalmi tanulási folyamatára vonatkozó három éves kutatás azon részletét mutatjuk be, amely az általános és középiskolás tanulók megújuló energiaforrásokkal kapcsolatos ismeretszintű tudását és azok néhány befolyásoló tényezővel való összefüggését elemzi. A vizsgálatot 2018 tavaszán végeztük Magyarország északi és keleti régiójában általános iskolás negyedikes (N=466) és hetedikes (N=529), valamint középiskolás tizenegyedikes (N=328) tanulókkal. A vizsgálat célja a vizsgált tanulók megújuló energiaforrásokra vonatkozó fogalmi struktúrájának elemzése, az egyes évfolyamok közötti különbségek feltárása valamint a fogalmi struktúra néhány befolyásoló tényezővel való összefüggésének megállapítása volt. A vizsgálatához használt asszociációs és kiválasztásos feladatok a megújuló energiaforrásra vonatkozó attitűd-kérdőív részei voltak. Az asszociációs feladatot elsősorban a tanulók rögzült tudásának felmérésére alkalmaztuk, míg a kiválasztásos feladatot keresztlekérdezőként a meglévő fogalmak stabilitásának további bizonyítására szántuk. Az értékeléshez a szóasszociációs módszer valamint az SPSS opcióit alkalmaztuk. Az eredmények minden évfolyamon gyenge, és kevésbé stabil tudásról árulkodtak. Az egyes évfolyamok tudásszerkezete hasonló, a nap, a víz és a szél a legismertebb megújuló energiaforrások. A felsőbb évfolyamokon egyre nagyobb gyakoriságúak a megújuló energia hasznosításának pozitív attitűd elemei is. A vizsgálatban szereplő befolyásoló tényezők közül a kialakult tudás tekintetében a lakóhely szerinti településtípus, a szülők iskolai végzettsége, az iskolai tananyag, a tankönyv, a témahét, a projekt munka, valamint a média és az internet szerepe volt meghatározó. A vizsgálat az iskola és a társadalom közös felelősségét igazolta a megújuló energiaforrásokra vonatkozó tudás kialakításában.

Támogató: „A társadalmi tanulási folyamatok szerepe a megújuló energiahordozókkal kapcsolatos ismeretekben két magyarországi megye esetében” NKFIH, K 116595 pályázat